

**UCHWAŁA NR 141/IX/2025
RADY GMINY ZAGNAŃSK**

z dnia 29 grudnia 2025 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2025 – 2030

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 w zw. z art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 - tekst jedn.) oraz art. 2 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 roku o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2024 r. poz. 917 - tekst jedn.), w zw. z pkt X Rozdziału 2 załącznika do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 lutego 2017 roku w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2023-2030 (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939) Rada Gminy Zagnańsk, uchwala co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2025–2030 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Zagnańsk.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Gminy

Renata Pisiakowska

Załącznik do uchwały Nr 141/IX/2025
Rady Gminy Zagnańsk
z dnia 29 grudnia 2025 r.

GMINNY PROGRAM OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO NA LATA 2025-2030

Zagnańsk 2025 r.

I. WPROWADZENIE

Człowiek jest zintegrowaną całością, która może prawidłowo funkcjonować jedynie wówczas, gdy wszystkie jej części są zdrowe. Gdy niedomaga jeden element, wpływa on ujemnie na cały organizm. Jednym z takich elementów jest psychika. Nie można więc mówić o zdrowiu nie biorąc pod uwagę zdrowia psychicznego. Termin ten oznacza nie tylko brak chorób psychicznych, ale także ogólne dobre samopoczucie. Według Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) zdrowie psychiczne to „*stan dobrego samopoczucia, w którym człowiek wykorzystuje swoje zdolności, może radzić sobie ze stresem w codziennym życiu, może wydajnie i owocnie pracować oraz jest w stanie wnieść wkład w życie danej wspólnoty*”.

Zdrowie psychiczne stanowi ważny element zdrowia publicznego będącego kapitałem pozwalającym ludziom realizować życiowe plany i znaleźć własne miejsce w życiu społecznym, w szkole, w pracy. Zdrowie psychiczne to także umiejętność pełnienia różnych ról, nawiązywania i utrzymywania zdrowych relacji rodzinnych, zawodowych i społecznych w celu zaspokojenia ważnych potrzeb jednostki i grup społecznych. Ma ono pozytywny wpływ na dobrobyt, solidarność i sprawiedliwość społeczną.

Stan psychiczny ludzi jest zdeterminowany wieloma czynnikami, m.in. biologicznymi (genetycznymi, płciowymi), indywidualnymi (doświadczeniami osobistymi), rodzinnymi i społecznymi (wsparcie społeczne) oraz ekonomicznymi i środowiskowymi (status społeczny, warunki życia). Zakłócenie któregośkolwiek z nich prowadzi do frustracji, ciągłego napięcia, osłabienia organizmu połączonego z cierpieniem i może w konsekwencji wywołać różnego rodzaju zaburzenia psychiczne, takie jak schizofrenia czy depresja. W Polsce coraz więcej osób cierpi na różnego typu dolegliwości psychiczne. Zdarza się, że nie uzyskują one należytej pomocy, gdyż nie wiedzą, do kogo się zwrócić, lub ukrywają chorobę z obawy przed brakiem akceptacji i panującym stereotypem kojarzącym zaburzenia psychiczne z izolacją, zamkniętym zakładem opieki czy szpitalem psychiatrycznym.

Zgodnie z art. 3 ustawy o ochronie zdrowia psychicznego osoby z zaburzeniami psychicznymi to osoby:

- ♣ chore psychicznie (wykazujące zaburzenia psychotyczne),

- ✧ upośledzone umysłowo,
- ✧ wykazujące inne zakłócenia czynności psychicznych, które zgodnie ze stanem wiedzy medycznej zaliczane są do zaburzeń psychicznych, a osoba ta wymaga świadczeń zdrowotnych lub innych form pomocy i opieki niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym lub społecznym.

Potrzeby osób z zaburzeniami psychicznymi lokuje się w czterech obszarach: medycznym, rodzinnym, wspólnotowym i rehabilitacyjnym.

Do obszaru medycznego należą takie działania jak: wczesne rozpoznanie, informacja o chorobie i leczeniu, opieka medyczna, hospitalizacja, wsparcie psychologiczne.

Do obszaru rehabilitacyjnego należy: wsparcie socjalne, edukacja, wsparcie zawodowe, opieka dzienna, opieka długoterminowa, zaspokojenie potrzeb duchowych.

Do obszaru rodzinnego należy: wyrabianie umiejętności opieki nad osobą chorą, umacnianie spójności rodziny, wsparcie w sytuacjach kryzysowych, wsparcie finansowe.

Do obszaru wspólnotowego należy: pełne uczestnictwo społeczne, unikanie dyskryminacji, przestrzeganie praw człowieka.

Izolacja społeczna spowodowana sytuacją epidemiologiczną w Polsce oraz na świecie (wystąpienie pandemii COVID-19) przyczyniła się do pogłębienia wielu zaburzeń psychicznych (m.in. zaburzeń lękowych oraz wzrostu zachorowań na choroby psychiczne w skali ogólnoswiatowej). Na pogorszenie stanu psychicznego społeczeństwa oraz brak możliwości rozpoznawania osób potrzebujących pomocy wpłynął ograniczony dostęp do opieki zdrowotnej, zamknięte poradnie, czy wykluczenie społeczeństwa z życia społecznego i kulturalnego.

Ponieważ zły stan zdrowia psychicznego coraz częściej postrzegany jest jako poważny problem społeczny, potrzebne jest kompleksowe do niego podejście. Potrzebującym zapewnić należy wielostronne i powszechnie dostępne leczenie i opiekę zdrowotną, a także działania na rzecz całej ludności, których celem byłoby promowanie zdrowia psychicznego, zapobieganie chorobom psychicznym oraz rozwiązywanie problemów związanych z życiem w środowisku rodzinnym i społecznym. Zakres Programu powinien obejmować wiele podmiotów, w tym sektory polityki społecznej i zdrowotnej oraz zainteresowane strony. Znaczącą rolę w procesie szukania rozwiązań powinny odgrywać organizacje pacjentów oraz społeczeństwo obywatelskie.

II. PODSTAWA PRAWNA

Obowiązki gmin w zakresie ochrony zdrowia (w tym zdrowia psychicznego) wyznaczają następujące akty prawne:

- ✧ ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 roku o ochronie zdrowia psychicznego (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 917),
- ✧ ustawa z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153),
- ✧ ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1214 ze zm.),
- ✧ ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 ze zm.wyn.z) oraz ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 ze zm.),
- ✧ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 października 2023 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2023-2030 (Dz.U. z 2023 r. poz. 2480).

III. CEL I ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Celem programu jest promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym mieszkańców. Działania te będą realizowane poprzez:

- zwiększenie dostępności pomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- podnoszenie poziomu wiedzy na temat zdrowia psychicznego;
- zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi kompleksowej opieki adekwatnej do ich potrzeb;
- prowadzenie działań na rzecz zapobiegania dyskryminacji osób z zaburzeniami psychicznymi;
- ukształtowanie postaw sprzyjających profilaktyce zaburzeń psychicznych;
- przeciwdziałanie nietolerancji;
- promowanie prozdrowotnych postaw w stylu życia.

Program zakłada realizację celów i kierunków w oparciu o diagnozę problemu, rozpoznanie zjawiska i jego lokalnych uwarunkowań poprzez budowanie i udoskonalanie współpracy pomiędzy instytucjami i specjalistami zaangażowanymi w ochronę zdrowia psychicznego. Pozwoli to na wypracowanie bardziej skutecznych i efektywnych rozwiązań.

Założenia programu:

1. upowszechnienie wiedzy na temat zdrowia psychicznego oraz promocji zdrowego trybu życia, kształtowanie korzystnego zachowania i stylów życia, rozwijania umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu i postaw zapobiegających ich powstawaniu,
2. zwiększenie dostępności do różnych form opieki środowiskowej i oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi w zakresie pomocy bytowej, samopomocy środowiskowej i wspierania zatrudnienia,
3. koordynacja zadań związanych z realizacją polityki zdrowotnej w zakresie zdrowia psychicznego.

Gminny Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2025-2030 opracowany został na podstawie diagnozy społecznej i posiadanych danych. Głównym założeniem działań i przyjętych do realizacji zadań w ramach Programu jest umożliwienie jego adresatom zwiększanie kontroli nad zdrowiem psychicznym oraz jego polepszenie i podniesienie jakości życia.

Program stanowi element spójnej polityki społecznej gminy Zagnańsk ukierunkowanej na wzmacnianie dobrostanu psychicznego mieszkańców oraz integrację - działań profilaktycznych, edukacyjnych i pomocowych.

IV. CHARAKTERYSTYKA SPOŁECZNO-DEMOGRAFICZNA GMINY ZAGNAŃSK

Gmina Zagnańsk jest gminą wiejską o powierzchni 12 487 ha, w skład której wchodzi 17 sołectw. Liczba mieszkańców wynosi 12 224 osoby, a przedział wiekowy obrazuje poniższa tabela. Największą grupę stanowią osoby w wieku 40-49 lat (1989), najmniejszą w wieku 0-9 lat (890).

Tabela 1. Liczba mieszkańców Gminy Zagnańsk – stan na dzień 31.08.2025 r.

Wiek	0-9 lat	10-19 lat	20-29 lat	30-39 lat	40-49 lat	50-59 lat	60-69 lat	70 lat i więcej
mężczyźni	455	765	581	856	996	827	806	707
kobiety	435	599	550	833	993	837	901	1083
razem	890	1364	1131	1689	1989	1664	1707	1790

Na terenie gminy, nie były prowadzone kompleksowe badania w celu zdiagnozowania osób z zaburzeniami psychicznymi.

Według Centrum Usług Społecznych w Zagnańsku liczba osób z różnego typu zaburzeniami psychicznymi objętych wsparciem systemu pomocy społecznej w roku 2025 kształtuje się na poziomie około 48 (osób) rocznie. Największą grupę stanowią osoby korzystające z programu Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością oraz Opieka Wytchnieniowa w ilości 23 osób mające na orzeczeniu o niepełnosprawności symbol 02 P. Specjalistyczne Usługi Opiekuńcze skierowane są do 8 zaburzonych psychicznie dzieci w tym z autyzmem. Kolejne to osoby z upośledzeniem umysłowym – 6. Pozostałą grupę stanowią osoby dotknięte chorobami psychicznymi korzystające z różnych form pomocy społecznej – 11 osób.

Z uwagi na rosnący udział osób starszych w populacji oraz nasilające się problemy zdrowia psychicznego wśród dzieci i młodzieży program koncentruje się na wsparciu wszystkich grup wiekowych ze szczególnym uwzględnieniem działań psychoedukacyjnych i profilaktyki wczesnej.

Zasoby Gminy Zagnańsk – instytucje działające na rzecz zdrowia psychicznego

Na terenie Gminy Zagnańsk nie ma żadnej poradni i instytucji zdrowia psychicznego ani poradni terapii uzależnień. Pomoc medyczną i ewentualne skierowania do poradni specjalistycznych mieszkańcy uzyskują w przychodniach funkcjonujących na terenie Gminy Zagnańsk:

- Samorządowy Zakład Opieki Zdrowotnej w Zagnańsku,
- Nasza Przychodnia Sp. z o. o. w Samsonowie.

Wsparcie dla osób z problemami i zaburzeniami psychicznymi jest też jednym z zadań Centrum Usług Społecznych w Zagnańsku. W ramach Gminnego Punktu Konsultacyjnego ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień oraz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Rozwiązywania Problemów Opiekuńczo – Wychowawczych działającego na podstawie : ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1214 ze zm.), ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 49 ze zm.), ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1673), ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 2151 ze zm. wyn. z), można skorzystać nieodpłatnie z:

- 1) indywidualnego poradnictwo i konsultacji psychologicznych;
- 2) indywidualnego poradnictwa prawnego;
- 3) indywidualnego poradnictwa i konsultacji z zakresu uzależnień prowadzone przez wykwalifikowanych specjalistów z dziedziny psychologii, prawa oraz terapii uzależnień posiadający interdyscyplinarne przeszkolenie do zdiagnozowania problemów klienta i jego rodziny w celu zaplanowania kompleksowej pomocy.

Gminny Punkt Konsultacyjny prowadzi działalność informacyjną, konsultacyjną i edukacyjną w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień, przemocy w rodzinie oraz problemów opiekuńczo- wychowawczych, udziela porady i informacje rodzinom w kryzysie spowodowanym uzależnieniem członka rodziny lub dotkniętych przemocą domową, przeżywających problemy opiekuńczo - wychowawcze w zakresie: prawnym, psychologicznym, socjalnym i profilaktycznym, w sprawach uzależnień oraz przemocy. Ma ukierunkowanie na dokonywanie wstępnej diagnozy i oceny sytuacji rodzinnej i opracowywanie doraźnych programów wychodzenia z trudnej sytuacji życiowej oraz ma zadania podejmowania działań zmierzających do zwiększenia dostępu do informacji

w zakresie działalności profilaktycznej i edukacyjnej z obszaru profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, a także innych uzależnień oraz w zakresie zjawiska przemocy i przeżywanych trudności opiekuńczo- wychowawczych dla rodzin z dziećmi. Motywuje osoby uzależnione od alkoholu do podjęcia leczenia odwykowego oraz psychoterapii w zakładach leczenia odwykowego oraz motywuje osoby współuzależnione do ewentualnego podjęcia psychoterapii w zakładach leczenia odwykowego.

Centrum Usług Społecznych w Zagnańsku

CUS realizuje zadania własne i zlecone z zakresu pomocy społecznej, dodatków mieszkaniowych, świadczeń rodzinnych, świadczenia wychowawczego, funduszu alimentacyjnego i postępowań wobec dłużników alimentacyjnych, Karty Dużej Rodziny, „Za Życiem”. Koordynuje również zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii. CUS Zagnańsk posiada wieloletnie doświadczenie w realizacji usług asystencji osobistej na rzecz osób z niepełnosprawnościami oraz usług opieki wytchnieniowej na rzecz rodziców/opiekunów prawnych osób posiadających orzeczenie o niepełnosprawności. Od 2021 roku do chwili obecnej Gmina Zagnańsk jest realizatorem poszczególnych edycji Programów Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej refundowanych ze środków Funduszu Solidarnościowego, tj. „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej” - edycja 2021, edycja 2022, edycja 2023 oraz edycja 2024. W 2025 roku Gmina Zagnańsk realizuje Program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2025. W okresie od lutego 2025 roku w ramach Programu objęto wsparciem usług asystenta osobistego 103 osoby z niepełnosprawnością, będących mieszkańcami Gminy Zagnańsk. Gmina Zagnańsk posiada również doświadczenie w realizacji zadań podobnego rodzaju, tj. w realizacji Programu „Opieka Wytchnieniowa” - edycja 2022, „Opieka Wytchnieniowa” - edycja 2023, „Opieka Wytchnieniowa” - edycja 2024 dla Jednostek Samorządu Terytorialnego. W 2025 roku gmina Zagnańsk również przystąpiła do programu „Opieka Wytchnieniowa” - edycja 2025 i od kwietnia 2025 go realizuje, Program stanowi formę ogólnodostępnego wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym, którego adresatami są:

a) dzieci od ukończenia 2. roku życia do ukończenia 16. roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem w pkt 7 i 8 w orzeczeniu o niepełnosprawności -

konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

b) osoby niepełnosprawne posiadające aktualne orzeczenie:

- o znacznym stopniu niepełnosprawności albo

- traktowane na równi z orzeczeniami wymienionymi w lit. a i b, zgodnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych będącymi mieszkańcami Gminy Zagnańsk.

Formy pomocy oferowane przez Centrum Usług Społecznych są wielorakie. Do najczęściej udzielanych należą różnego rodzaju zasiłki pieniężne, pomoc rzeczowa i praca socjalna. Adresatami są rodziny wielodzietne, osoby pozostające w trudnej sytuacji życiowej, dotknięte bezrobociem, długotrwale chore, niepełnosprawne, uzależnione, dotknięte przemocą domową oraz ludzie starzy i samotni. Należą do nich także osoby z zaburzeniami psychicznymi.

Zadania z zakresu pomocy społecznej Centrum Usług Społecznych obejmują w szczególności:

- ♣ tworzenie warunków organizacyjnych funkcjonowania pomocy społecznej, w tym rozbudowę niezbędnej infrastruktury socjalnej,
- ♣ analizę i ocenę zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenie pomocy społecznej,
- ♣ świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w tym dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- ♣ przyznawanie i wypłacanie przewidzianych ustawą o pomocy społecznej świadczeń,
- ♣ pobudzanie społecznej aktywności w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin,
- ♣ pracę socjalną rozumianą jako działalność zawodową skierowaną na pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie oraz na tworzeniu warunków sprzyjających temu celowi.

Główne cele pomocy społecznej:

- ♣ wsparcie osób i rodzin w przezwyciężeniu trudnej sytuacji życiowej, doprowadzenie – w miarę możliwości – do ich życiowego usamodzielniania i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka,

- ♣ zapewnienie dochodu na poziomie interwencji socjalnej – dla osób nie posiadających dochodu lub o niskich dochodach, w wieku poprodukcyjnym i osobom niepełnosprawnym,
- ♣ zapewnienie dochodu do wysokości poziomu interwencji socjalnej osobom i rodzinom o niskich dochodach, które wymagają okresowego wsparcia,
- ♣ zapewnienie profesjonalnej pomocy rodzinom dotkniętym skutkami patologii społecznej, w tym przemocą w rodzinie,
- ♣ integracja ze środowiskiem osób wykluczonych społecznie,
- ♣ stworzenie sieci usług socjalnych adekwatnych do potrzeb w tym zakresie.

Centrum Usług Społecznych realizuje, bądź współrealizuje różnego rodzaju projekty, w tym skierowane na pomoc psychologiczną. Realizując zadania określone w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej od 1 stycznia 2013 r. w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej został zatrudniony asystent rodziny. Aktualnie Ośrodek zatrudnia 1 asystenta, zgodnie z ustawą, jeden asystent może pracować maksymalnie z 15 rodzinami. Rodzinie może zostać przydzielony asystent rodziny, poprzez zobowiązanie jej do współpracy przez sąd bądź za jej zgodą. W ramach pracy z rodzinami asystenci realizowali następujące działania:

- 1) opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i po konsultacji z pracownikiem socjalnym,
- 2) diagnoza rodziny i określenie najistotniejszych potrzeb rodziny w porozumieniu z rodziną,
- 3) podejmowanie działań interwencyjnych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin,
- 4) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, socjalnych i psychologicznych,
- 5) pomoc w budowaniu prawidłowych więzi i komunikacji między członkami rodziny,
- 6) pomoc rodzinie w gospodarowaniu posiadanym budżetem,
- 7) motywowanie do udziału w zajęciach w ramach projektu Usługi społeczne dla rodziny - wsparcie rodzin biologicznych niewydolnych wychowawczo poprzez prowadzenie warsztatów psychologiczno-pedagogicznych oraz indywidualne konsultacje psychoedukacyjne, mające na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych,

- 8) sporządzanie okresowej oceny sytuacji rodziny raz na pół roku,
- 9) wspieranie rodziny w działaniach nakierowanych na poprawę sytuacji życiowej,
- 10) wspieranie rodziców w wypełnianiu przez nich funkcji opiekuńczo-wychowawczej,
- 11) wspieranie w załatwianiu spraw urzędowych przez rodzinę,
- 12) prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną,
- 13) monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną,
- 14) sporządzanie na wniosek Sądu, opinii o rodzinie i jej członkach,
- 15) informowanie o możliwości skorzystania z poradnictwa psychologicznego, prawnego i medycznego,
- 16) współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny,
- 17) współpraca z zespołem interdyscyplinarnym,
- 18) udział w grupach roboczych.

Powyższymi działaniami objęte są także osoby chore psychicznie, upośledzone umysłowo, uzależnione od alkoholu.

W każdym roku budżetowym osobom niepełnosprawnym i z zaburzeniami psychicznymi udzielane jest wsparcie w różnych formach:

- 1) zasiłki stałe i ubezpieczenia zdrowotne;
- 2) zasiłki celowe, pomoc w naturze;
- 3) usługi opiekuńcze w domu chorego;
- 4) utrzymanie osób chorych i niepełnosprawnych z zaburzeniami w domach pomocy społecznej.
- 5) świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi – **środowiska autystyczne** - dostosowanych do szczególnych potrzeb osób z niepełnosprawnością.

Do zakresu specjalistycznych usług opiekuńczych należy w szczególności:

- uczenie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia, w tym zwłaszcza:
 - a) kształtowanie umiejętności zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych i umiejętności społecznego funkcjonowania, motywowanie do aktywności, leczenia i rehabilitacji, prowadzenie treningów umiejętności samoobsługi i umiejętności społecznych

oraz wspieranie, także w formie asystowania w codziennych czynnościach życiowych w szczególności takich jak: samoobsługa, zwłaszcza wykonywanie czynności gospodarczych i porządkowych, w tym umiejętności utrzymania i prowadzenia domu, dbałość o higienę i wygląd, utrzymywanie kontaktów z domownikami, rówieśnikami, w miejscu nauki i pracy oraz ze społecznością lokalną, wspólne organizowanie i spędzanie czasu wolnego, korzystanie z usług różnych instytucji,

- b) interwencje i pomoc w życiu w rodzinie, w tym: pomoc w radzeniu sobie w sytuacjach kryzysowych – poradnictwo specjalistyczne, interwencje kryzysowe, wsparcie psychologiczne, rozmowy terapeutyczne, ułatwienie dostępu do edukacji i kultury, doradztwo, koordynacja działań innych służb na rzecz rodzin, której członkiem jest osoba uzyskująca pomoc w formie specjalistycznych usług, kształtowanie pozytywnych relacji osoby wspieranej z osobami bliskimi, współpraca z rodziną, kształtowanie odpowiednich postaw wobec osoby chorującej, niepełnosprawnej,
- c) pomoc w załatwieniu spraw urzędowych , w tym: w uzyskaniu świadczeń socjalnych, emerytalno-rentowych, w wypełnieniu dokumentów urzędowych.

Grupa AA

Jedną z grup samopomocy jest działająca od 28 lat Grupa AA „Bartek” skupiająca ludzi walczących z chorobą alkoholową oraz ich rodziny. Założycielem „Bartka” był ówczesny proboszcz Parafii p.w. św. Józefa Oblubieńca NMP w Zagnańsku obecnie ks. biskup Kazimierz Gurda.

Grupa samopomocowa AA „Bartek” powstała w wyniku świadomego i odpowiedzialnego zaangażowania osób dotkniętych danym problemem bądź ich bliskich. Motywacji należy upatrywać w woli dokonania zmian we własnym położeniu i wymiany doświadczeń z innymi ludźmi, którzy borykają się z takimi samymi problemami. Członkowie grup samopomocowych porozumiewają się na płaszczyźnie bycia uwikłanym w zbliżoną sytuację i dzięki temu możliwe jest uzyskanie autentycznego zrozumienia. W przeciwieństwie do formy pomocy z zewnątrz (np. profesjonalna poradnia, terapia) samopomoc oznacza robienie czegoś dla siebie a nie w głównej mierze działanie na rzecz innych. Inicjatywy samopomocowe stanowią istotne uzupełnienie pomocy profesjonalnej w ramach opieki zdrowotnej i socjalnej. Wyrównują głównie braki socjo-psychologiczne.

Członkowie grupy samopomocowej AA Bartek:

- wspierają się wzajemnie przy pokonywaniu trudności,

- zdobywają wiedzę na temat osobistej trudnej sytuacji,
- rozwijają nowe formy radzenia sobie z problemem,
- odrzucają izolację społeczną i fobie,
- podejmują wspólne działania,
- tworzą nowe perspektywy, by życie wypełnić nową treścią oraz dodawać sobie wspólnie odwagi przy dochodzeniu swoich praw,
- organizują spotkania i wyjazdy integracyjne, rodzinne wycieczki przywracając sobie wiarę we własne siły i możliwość powrotu do życia w rodzinie i społeczności lokalnej.

Grupę AA „Bartek” wspiera terapeuta pracujący w punkcie konsultacyjnym ds. uzależnień przy Parafii w Zagnańsku i Centrum Usług Społecznych. Celem działalności Punktu Konsultacyjnego jest zdiagnozowanie problemów klienta w zakresie uzależnień i przemocy w rodzinie oraz zaplanowanie pomocy i udzielenie wsparcia dla osób i rodzin korzystających z jego usług.

Do zadań Punktu Konsultacyjnego należy w szczególności:

1. prowadzenie działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy w rodzinie.
2. udzielanie osobom i rodzinom konsultacji oraz porad psychologicznych, prawnych, socjalnych i profilaktycznych w sprawach uzależnień i przemocy.
3. motywowanie osób współuzależnionych do ewentualnego podjęcia psychoterapii w zakładach leczenia odwykowego.
4. wspomaganie osób pijących ryzykownie i szkodliwie w podjęciu decyzji w sprawie zmiany szkodliwego wzoru picia.
5. motywowanie osób uzależnionych od alkoholu do podjęcia leczenia odwykowego oraz psychoterapii w zakładach leczenia odwykowego.
6. udzielanie wsparcia osobom po zakończonej psychoterapii poprzez rozmowy podtrzymujące lub udział w grupach wsparcia.
7. inicjowanie interwencji w przypadku rozpoznania zjawiska przemocy w rodzinie poprzez udzielenie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy.
8. gromadzenie aktualnych informacji o miejscach pomocy oraz kompetencjach służb i instytucji z terenu gminy, zajmujących się systemową pomocą dla rodziny.
9. współdziałanie z innymi podmiotami zajmującymi się rozwiązywaniem problemów uzależnień oraz

przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

Warsztat Terapii Zajęciowej (WTZ)

Kolejną formą wsparcia dla osób niepełnosprawnych, w tym także z zaburzeniami psychicznymi jest Warsztat Terapii Zajęciowej. Warsztat Terapii Zajęciowej to placówka wyodrębniona organizacyjnie i finansowo, która ma na celu stworzenie osobom niepełnosprawnym możliwości uczestnictwa w rehabilitacji społecznej i zawodowej. Warsztat Terapii Zajęciowej powstał 06.12.2013 r. z inicjatywy Stowarzyszenia Braterskie Serca. Warsztat po raz pierwszy dla podopiecznych został otwarty 27.12.2013 r. Otacza codzienną opieką 45 osób niepełnosprawnych. Głównym zadaniem Warsztatu jest rehabilitacja zawodowa i społeczna uczestników będąca szansą na samodzielne życie i podjęcie pracy dostosowanej do indywidualnych możliwości. Terapia odbywa się codziennie pod okiem wykwalifikowanych instruktorów w 9 pracowniach:

- plastyczno-muzycznej;
- rękodzielniczej;
- dziennikarsko-polonistycznej;
- artystyczno-teatralnej;
- stolarsko–technicznej;
- gospodarstwa domowego i ogrodnictwa;
- komputerowej;
- rehabilitacyjnej;
- dekoracyjno-florystycznej.

W Warsztacie odbywa się też codzienna rehabilitacja ruchowa. Oprócz tego organizowane są imprezy okolicznościowe, kiermasze świąteczne i wycieczki.

POZOSTAŁE FORMY REHABILITACJI:

- muzykoterapia:

- słuchanie muzyki relaksacyjnej

- choreoterapia:

- ćwiczenia muzyczno-ruchowe

- filmoterapia

- silwoterapia (metoda terapeutyczna oparta na kontakcie z przyrodą)

- hortikuloterapia (leczenie za pomocą przebywania w ogrodzie, prace fizyczne: sadzenie roślin, plewienie, podlewanie, uprawianie ogródka itp.)

inne: zooterapia (leczenie za pomocą kontaktu ze zwierzętami) atreterapia (leczenie za pomocą sztuki, filmu, teatru)

Rodzaje niepełnosprawności uczestników WTZ wg schorzenia wiodącego przedstawia poniższa tabela.

Rodzaje i stopień niepełnosprawności uczestników WTZ			
Rodzaj niepełnosprawności	Liczba osób	Stopień niepełnosprawności	Liczba osób
Osoby z rozpoznaniem choroby psychicznej (02-P)	12	Znaczny	34
Osoby z upośledzeniem umysłowym (01-U)	16	Umiarkowany	11
Uszkodzenia narządu ruchu (05-R)	2	Ogółem	45
Choroby neurologiczne (10-N)	13		
Całościowe zaburzenia rozwojowe (12-C)	2		
Ogółem	45		

Świetlice

Na terenie gminy Zagnańsk funkcjonują świetlice:

1. z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
2. świetlice szkolne,
3. świetlice środowiskowe w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii.

Świetlice z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

Centrum Usług Społecznych w Zagnańsku realizuje projekt pn. "**Świetlice-Rodzina-Wsparcie w Gminie Zagnańsk**" jest realizowany w ramach programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Priorytet 9. Usługi społeczne i zdrowotne Działanie 9.5 Wsparcie rodzin oraz pieczy zastępczej.

Zadania, działania realizowane w ramach projektu:

- Utworzenie i uruchomienie trzech nowych świetlic środowiskowych na terenie gminy Zagnańsk w miejscowościach: Chrusty, Tumlin i Kajetanów – w sumie 45 miejsc,
- Wsparcie działalności dwóch istniejących świetlic środowiskowych na terenie gminy Zagnańsk w miejscowości Zagnańsk i Samsonów – w sumie 30 miejsc,
- Realizacja zajęć dodatkowych mających na celu rozwój oraz wsparcie rodzin z terenu gminy Zagnańsk,
- Zakup pomocy do realizacji zajęć dodatkowych.

Grupa docelowa: Projekt skierowany jest do grup docelowych z obszaru województwa świętokrzyskiego (w przypadku osób fizycznych uczą się, pracują lub zamieszkują na obszarze województwa świętokrzyskiego w rozumieniu przepisów Kodeksu Cywilnego; w przypadku innych podmiotów – posiadają jednostkę organizacyjną na obszarze województwa świętokrzyskiego). Wsparciem objętych będzie 75 dzieci w wieku 6-15 lat uczęszczających do szkół podstawowych z terenu gminy Zagnańsk oraz 9 rodziców/opiekunów prawnych dzieci zgłaszanych do 3 nowo powstałych świetlic.

Cele projektu: wspieranie integracji społecznej rodzin zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci z terenu gminy Zagnańsk w okresie od 01.04.2024 r. do 31.03.2026 r. w postaci utworzenia i działalności świetlic środowiskowych.

Świetlice szkolne w:

1. Zespole Szkoły Podstawowej Nr 2 i Przedszkola w Zagnańsku,
2. Zespole Szkoły Podstawowej i Przedszkola w Tumlinie
3. Szkole Podstawowej w Kajetanowie,
4. Zespole Szkoły Podstawowej i Przedszkola w Samsonowie
5. Szkole Podstawowej Nr 1 w Zagnańsku.

Świetlice szkolne pełnią funkcję opiekuńczą oraz organizują uczniom pomoc w odrabianiu lekcji oraz zajęcia rozwijające ich zdolności i uzdolnienia manualne, plastyczne.

Prowadzą zajęcia zgodne z programem wychowawczo – profilaktycznym szkoły. Są to zajęcia integracyjne, zapobiegające agresywnemu zachowaniu, rozwijaniu zainteresowań uczniów oraz promujące zdrowy styl życia.

Świetlice w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii

Świetlice w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii zapewniają alternatywne formy spędzania czasu wolnego dzieci i młodzieży.

Na terenie Gminy Zagnańsk działa 7 takich świetlic przeznaczonych dla dzieci z rodzin niedostosowanych społecznie i patologicznych oraz wszystkich zainteresowanych. Świetlica działa również w Parafii w Zagnańsku – Wolna Strefa.

Tematyka zajęć w świetlicach to:

- zajęcia wyrównawcze z j. polskiego, z j. angielskiego, z j. francuskiego; gry i zabawy dla dzieci i młodzieży; zajęcia profilaktyczne; wycieczki integracyjne dla dzieci i młodzieży, zajęcia sportowe, zajęcia edukacyjne w formie gier i zabaw, spotkania integracyjne, zajęcia świetlicowo - rozwojowe – taneczne, rozwojowe – plastyczne – piłkarskie.

Program każdej godziny świetlicowej jest dostosowany do potrzeb i zainteresowań osób uczestniczących w zajęciach. Każda ze świetlic prowadzi zajęcia warsztatowe na tematy relacji w rodzinie, alkoholizmu, narkomanii, prowadzone są pogadanki na temat przyczyn uzależnienia i współuzależnienia.

Na zajęciach świetlicowych podejmowane są próby pomocy dzieciom wychowującym się w rodzinach z problemami opiekuńczo - wychowawczymi. Celem zajęć jest eliminacja pierwotnych urazów, osłabienie sił oddziaływania psychologicznych źródeł zaburzeń oraz zwiększenie umiejętności radzenia sobie z trudnościami.

Dostarczanie dzieciom społecznych doświadczeń stanowiących przeciwwagę dla ich urazowych przeżyć, budowanie alternatywnego źródła wsparcia emocjonalnego oraz uczenie ich bardziej konstruktywnych sposobów społecznego funkcjonowania to główne zadania zajęć.

Psycholodzy w szkołach:

1. Zespole Szkoły Podstawowej Nr 2 i Przedszkola w Zagnańsku – jeden psycholog,

2. Zespole Szkoły Podstawowej i Przedszkola w Tumlinie – jeden psycholog,
3. Szkole Podstawowej w Kajetanowie – jeden psycholog,
4. Zespole Szkoły Podstawowej i Przedszkola w Samsonowie – jeden psycholog,
5. Szkole Podstawowej Nr 1 w Zagnańsku – jeden psycholog.

V. WYZWANIA W OBSZARZE ZDROWIA PSYCHICZNEGO

Gminny Program realizowany będzie na różnych płaszczyznach przy współudziale organizacji pozarządowych, w tym stowarzyszeń, fundacji, w lokalach realizatorów bądź lokalach współrealizatorów.

Koordynowaniem działań w zakresie realizacji Programu zajmował się będzie powołany Zarządzeniem Nr 238/2025 Wójta Gminy Zagnańsk z dnia 5 grudnia 2025 roku Gminny Zespół Koordynujący Realizację Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego.

I. Analiza lokalnych dokumentów strategicznych oraz danych z instytucji współpracujących z Gmina Zagnańsk wskazuje następujące wyzwania:

- 1) Wzrost liczby osób doświadczających kryzysów psychicznych, szczególnie wśród dzieci i młodzieży - co może być związane z pracą edukacyjną, problemami rodzinnymi oraz wpływem mediów społecznościowych
- 2) Niedostateczną świadomości niedostatecznej świadomości społecznej na temat dostępnych form wsparcia psychicznego oraz stygmatyzacja osób korzystających z pomocy psychologicznej i psychiatrycznej.
- 3) Ograniczona liczba specjalistów w zakresie zdrowia psychicznego co wpływa na dostępność i czas oczekiwania na pomoc.
- 4) Potrzeba integracji działań różnych instytucji (oświaty, służby zdrowia, pomocy społecznej) w celu skutecznego wsparcia osób z problemami psychicznymi.

II. Wnioski i diagnoza

Na podstawie powyższej analizy kluczowe potrzeby w zakresie ochrony zdrowia psychicznego w gminie Zagnańsk obejmują:

- 1) Zwiększenie dostępności i jakości usług psychologicznych i psychiatrycznych szczególnie dla dzieci i młodzieży.
- 2) Edukację społeczną w zakresie zdrowia psychicznego mającą na celu redukcję stygmatyzacji i promowanie postaw prozdrowotnych.
- 3) Rozwój programów profilaktycznych w szkołach i placówkach oświatowych ukierunkowanych na wczesne wykrywanie i interwencje w przypadku problemów psychicznych.

- 4) Wzmocnienie współpracy międzyinstytucjonalnej w celu zapewnienia Kompleksowego wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz ich rodzin.

III. Cele zadania i oczekiwane efekty Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego Gminy Zagnańsk na lata 2025-2030.

Program został opracowany w oparciu o Narodowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego oraz strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Zagnańsk na lata 2021-2028 z dnia 20 grudnia 2022 r. oraz Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych oraz zjawiska przemocy na terenie gminy Zagnańsk. Uwzględniają one lokalne problemy i potrzeby mieszkańców takie jak wzrost liczby osób doświadczających kryzysu psychicznego, rosnącą liczbę dzieci i młodzieży z objawami depresji, lęków, zaburzeń koncentracji i zachowań autoagresywnych oraz ograniczony dostęp do specjalistycznego wsparcia w zakresie zdrowia psychicznego.

Głównym celem Programu jest wspieranie mieszkańców gminy Zagnańsk w zwiększeniu kontroli nad własnym zdrowiem psychicznym oraz poprawą jakości ich życia poprzez:

- a) przeciwdziałanie stygmatyzacji, dyskryminacji i wykluczeniu społecznemu osób doświadczających kryzysu psychicznego w tym osób starszych poprzez prowadzenie działań edukacyjnych, informacyjnych i wspierających podstawy otwartości oraz integracji społecznej,
- b) koordynację lokalnych działań w zakresie profilaktyki wczesnej interwencji i edukacji społecznej oraz uzyskanie efektywnego systemu zarządzania działaniami z zakresu ochrony zdrowia psychicznego,
- c) integrację działań środowiskowych na rzecz seniorów w tym rozwój wsparcia w walce z samotnością, izolacją i spadkiem dobrostanu psychicznego,
- d) upowszechnianie zintegrowanego kompleksowego i środowiskowego modelu ochrony zdrowia psychicznego w tym nowego modelu opieki nad dziećmi i młodzieżą w oparciu o poziomy referencyjne,
- e) wspieranie i upowszechnianie lokalnych form pomocy z psychospołecznej, w tym klubów seniora, punktów konsultacyjnych opieki środowiskowej i grup wsparcia,

- f) wspieranie aktywizacji społecznej i zdrowotnej osób z doświadczeniem kryzysu psychicznego także poprzez rozwój współpracy międzyinstytucjonalnej,
- g) upowszechnianie wiedzy na temat zdrowia psychicznego i jego znaczenie dla codziennego funkcjonowania,
- h) kształtowanie postaw prozdrowotnych i wzmacnianie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach stresowych.

IV. Zadania Programu

Głównym celem Programu jest poprawa jakości życia mieszkańców gminy Zagnańsk poprzez działania na rzecz zdrowia psychicznego. Cele szczegółowe Programu zostały pogrupowane na cztery obszary:

1) Profilaktyka i edukacja:

- edukacja i promocja zachowań prozdrowotnych oraz zapobieganie stygmatyzacji osób z zaburzeniami psychicznymi,
- zwiększenie świadomości społecznej na temat zdrowia psychicznego,

2) Dostęp do usług i wsparcia środowiskowego

- promocja, upowszechnianie informacji na temat punktów konsultacyjnych i grup wsparcia,
- współpraca z dyrektorami gminnych szkół podstawowych i przedszkoli w obszarze zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży,
- współpraca międzyinstytucjonalna w zakresie dobrostanu psychicznego mieszkańców gminy Zagnańsk.

3) Wsparcie grup szczególnych:

- działania dla dzieci i młodzieży zagrożonych wykluczeniem,
- wsparcie dla osób z niepełnosprawnością intelektualną i zaburzeniami psychicznymi,
- rozwój form pomocy dla osób starszych doświadczających samotności i kryzysu.

4) Integracja społeczna i aktywizacja

- Wspieranie aktywizacji społeczno-zawodowej osób doświadczających kryzysów związanych ze zdrowiem psychicznym,
- promocja wolontariatu i współpracy międzypokoleniowej,
- działania środowiskowe integrujące osoby z doświadczeniem kryzysu.

OCZEKIWANE EFEKTY

- zwiększenie wiedzy mieszkańców na temat zdrowia psychicznego i dostępnych form pomocy,
- wzrost liczby osób objętych psychologicznym wsparciem,
- wzrost liczby instytucji i specjalistów współpracujących na rzecz zdrowia psychicznego,
- zmniejszenie poziomu stygmatyzacji i wykluczenia społecznego osób z doświadczeniem kryzysu psychicznego,
- poprawa funkcjonowania emocjonalnego i społecznego dzieci i młodzieży,
- pogłębienie wiedzy społeczności gminy Zagnańsk na temat zdrowia psychicznego oraz czynników wpływających na dobrostan psychiczny,
- kształtowanie zachowań prozdrowotnych oraz rozwój umiejętności radzenia sobie ze stresem i emocjami,
- zwiększenie dostępności informacji o lokalnych formach wsparcia - w tym utworzenie lub rozbudowa lokalnych punktów, infolinii, materiałów edukacyjnych,
- wspieranie promowania integracji osób z zaburzeniami psychicznymi i niepełnosprawnością intelektualną z lokalną społecznością między innymi poprzez wspieranie działań środowiskowych i edukacją społeczną.

Do oceny skuteczności Programu wykorzystywane będą mierniki takie jak liczba uczestników kampanii i działań edukacyjnych, liczba osób korzystających ze wsparcia psychicznego, liczba instytucji zaangażowanych w działanie Programu, a także ocena efektów na podstawie badań ankietowych i sprawozdawczości rocznej.

Adresaci Programu

Mieszkańcy gminy Zagnańsk, w szczególności:

- rodziny i opiekunowie - osoby w kryzysie psychicznym,
- osoby z niepełnosprawnością intelektualną i zaburzeniami psychicznymi,
- pracownicy instytucji społecznych, edukacyjnych i zdrowotnych, społeczności lokalnych w szerokim ujęciu,

- seniorzy

Realizatorzy Programu

- Wójt gminy Zagnańsk za pośrednictwem Gminnego Zespołu koordynującego realizację Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego, którego ustanawia się koordynatorem programu,
- Centrum Usług Społecznych w Zagnańsku,
- placówki oświatowe na terenie gminy,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- lokalne poradnię medyczne, psychologiczne i zdrowia psychicznego,
- inne podmioty

Współrealizatorzy programu:

- Organizacje pozarządowe i stowarzyszenia działające na rzecz zdrowia psychicznego,
- Powiat Kielecki - w zakresie współpracy dotyczącej dbanie o zdrowie psychiczne mieszkańców.

Finansowania:

- środki własne gminy,
- środki pozyskane z funduszy zewnętrznych z tym darowizny i dotacje.

Termin realizacji programu:

- lata 2025-2030.

Harmonogram działań i wskaźniki rezultatu

Działanie	Termin realizacji	Realizatorzy	Wskaźniki
Organizacja kampanii informacyjno-edukacyjne, kształtowanie zachowań i stylu życia korzystnych dla zdrowia	2025-2030	Urząd Gminy Zagnańsk, placówki oświatowe, jednostki organizacyjne gminy	Liczba kampanii, liczba uczestników

psychicznego			
Wczesna pomoc psychospołeczna – działania informacyjne o dostępnych formach pomocy z zakresu poradnictwa psychospołecznego i interwencji kryzysowej oraz z zakresu oferowanych przez nich świadczeń	2025-2030	Urząd Gminy Zagnańsk, placówki oświatowe, jednostki organizacyjne gminy oraz organizacje odpowiedzialne za funkcjonowanie poradnictwa psychospołecznego oraz interwencji kryzysowej.	Liczba osób którym udzielono informacji
Grupy wsparcia tematyczne	2025-2030	Urząd Gminy, jednostki organizacyjne gminy, organizacje pozarządowe, poradnie	Liczba grup, liczba uczestników
Opracowanie i realizacja projektów antystygmatyzacyjnych, sprzyjającym postawom zrozumienia i akceptacji wobec osób z zaburzeniami psychicznymi oraz chorującymi psychicznie	2025-2030	Urząd Gminy Zagnańsk, jednostki organizacyjne gminy oraz wszystkie inne podmioty	Liczba projektów, liczba uczestników
Upowszechnianie wiedzy na temat zdrowia psychicznego w tym dobrych praktyk w zakresie zdrowia psychicznego poprzez tworzenie i udostępnianie materiałów w różnych wersjach zarówno cyfrowych jak i analogowych tak by umożliwić dotarcie do treści w nich zawartych jak najszerszemu gronu odbiorców	2025-2030	Urząd Gminy Zagnańsk, jednostki organizacyjne gminy oraz wszystkie podmioty wykonujące zadania na rzecz promocji zdrowia psychicznego	Liczba przeszkolonych, Liczba udostępnianych materiałów

Monitoring potrzeb zdrowia psychicznego	Raz na 2 lata	Urząd Gminy Zagnańsk, jednostki organizacyjne gminy oraz wszystkie podmioty wykonujące zadania na rzecz promocji zdrowia psychicznego	Raporty
---	---------------	---	---------

Sprawozdawczość

Sprawozdanie z Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego dla gminy Zagnańsk na lata 2025-2030 będzie uwzględnione w raporcie o stanie gminy Zagnańsk począwszy od roku 2026.

Sprawozdanie opracowany będzie na podstawie danych zbieranych od wszystkich podmiotów realizujących i współrealizujących działania zawarte w Programie.

Dane do raportu przygotuje Koordynator działań to jest Gminny Zespół Koordynujący realizację Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego powołany zarządzeniem Nr 238/2025 z dnia 5 grudnia 2025 r.

Podsumowanie

Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2025-2030 został opracowany jako kompleksowy dokument strategiczny mające na celu poprawę dobrostanu psychicznego wszystkich grup mieszkańców – dzieci, młodzieży, dorosłych oraz seniorów.

Program określa szczegółowe cele, kierunki działania, zadania do realizacji oraz oczekiwane efekty w obszarze ochrony zdrowia psychicznego. Uwzględnia aktualne wyzwania i potrzeby lokalnej społeczności zidentyfikowane na podstawie diagnozy środowiska oraz danych ze strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Zagnańsk oraz diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych oraz zjawisk przemocy na terenie Gminy Zagnańsk.

Wiele działań objętych Programem jest już realizowanych w praktyce przez lokalne instytucje jednak dokument ten stanowi uporządkowanie, wzmocnienie oraz rozwinięcie dotychczasowych inicjatyw. Jednocześnie zawiera on zadania o charakterze rozwojowym odpowiadające na pojawiające się problemy społeczne i zdrowotne. Program stanowi istotny element lokalnej polityki społecznej i zdrowotnej. Jego realizacja opierać się będzie na współpracy wielu partnerów - instytucji samorządowych, edukacyjnych, ochrony zdrowia organizacji pozarządowych oraz mieszkańców. Program ma na celu realizację szeroko pojętej kampanii promującej zdrowie psychiczne. Kluczowym

elementem jest edukacja społeczna która pomoże w radzeniu sobie z trudnymi sytuacjami życiowymi a także upowszechnianie wiedzy na temat dostępności do instytucji i placówek zajmujących się wspieraniem psychologicznym.

Program koncentruje się na wspieranie jednostek i rodzin w utrzymaniu dobrej kondycji psychicznej co w dłuższej perspektywie przyczyni się do wzrostu świadomości społecznej oraz większej wrażliwości na kwestie związane ze zdrowiem psychicznym. W rezultacie społeczeństwo które troszczy się o zdrowie psychiczne będzie mogło lepiej spełniać swoje role społeczne i zawodowe co przełoży się na wyższą jakość życia i lepsze funkcjonowanie naszej Gminy.

Uzasadnienie

Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 października 2023 roku w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2023-2030, podmiotami biorącymi udział w realizacji „Programu” są między innymi samorządy gmin. Głównym celem planowanych działań jest ograniczenie występowania zagrożeń dla zdrowia psychicznego oraz zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej opieki adekwatnej do ich potrzeb.

Narodowy Program Ochrony Zdrowia zobowiązuje samorządy gmin do opracowania lokalnych programów ochrony zdrowia psychicznego.

W związku z powyższym podjęcie uchwały jest uzasadnione.